

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

« 10 » *март* 2026 ел

№ *189*

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасы звеносы турында

Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң “Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы турында” 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “Татарстан Республикасында Гадәттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең территориаль ярдәмче системасы турында” 2004 елның 10 ноябрәндәге 480 номерлы карарына үзгәрешләр кергү хакында” 2025 елның 16 декабрендәге 1091 номерлы карары нигезендә, Арча муниципаль районы башкарма комитеты карар бирә:

1. Расларга:

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасы звеносы турында нигезләмә (1 нче кушымта);

Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, яңгың куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе турында нигезләмә (2 нче кушымта);

Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, яңгың куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе составы (3 нче кушымта);

Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасы звеносы көчләре һәм чаралары составы (4 нче кушымта).

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең территориаль ярдәмче системасы звеносы эшчәнлеген тәэмин итү буенча Арча муниципаль районы хезмәтләре һәм оешмалары һәм аларның функцияләре исемлегенә (5 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитетының түбәндәге карарларын үз көчләрен югалткан дип танырга:

- “Арча муниципаль районының территориаль ярдәмче системасы һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү звеносы турында” 2022 елның 30 декабрендәге

1164 номерлы;

- “Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасы звеносы турында” Арча муниципаль комитеты башкарма комитетының 2022 елның 30 декабрдәге 1164 номерлы карарына үзгәреш кертү хакында” 2023 елның 27 декабрдәге 1231 номерлы;

- “Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасы звеносы турында” Арча муниципаль комитеты башкарма комитетының 2022 елның 30 декабрдәге 1164 номерлы карарына үзгәреш кертү хакында” 2025 елның 20 гыйнварындагы 19 номерлы;

- “Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасы звеносы турында” Арча муниципаль районы Башкарма комитетының 2022 елның 30 декабрдәге 1164 номерлы карарына үзгәреш кертү хакында” 2025 елның 22 маендагы 539 номерлы (2023 елның 27 декабрдәге 1231 номерлы, 2025 елның 20 гыйнварындагы 19 номерлы үзгәрешләр белән)”.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы сайтында (arsk.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең беренче урынбасары И. Ә. Галимуллинга йөкләргә.

Житәкче

Л.И. Абдуллин

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының
гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территорияль ярдәмче
системасы звеносы турында
нигезләмә

1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территорияль ярдәмче системасының район звеносын оештыру һәм эшләү тәртибен билгели, ул бердәм дәүләт гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү системасының (алга таба - ГХТС РЗ) состав өлеше булып тора.

2. ГХТС РЗ вәкаләтләренә халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге мәсьәләләрне хәл итү керә торган Арча муниципаль районы территориясендәге идарә органнарын (алга таба - жирле үзидарә органнары), жирле үзидарә органнарының һәм Арча муниципаль районы территориясендәге барлык оештыру-хокукый милек рәвешләрендәге оешмаларның (алга таба - оешмалар) көчләрен һәм чараларын берләштерә, шул исәптән су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү, һәм үз эшчәнлеген “Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында” 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль законда каралган бурычларны үтәү максатларында гамәлгә ашыра.

ГХТС РЗ Татарстан Республикасы территориясе чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өчен төзелә һәм аның административ-территорияль бүленешенә туры килә торган звенолардан тора.

3. ГХТС РЗның һәр дәрәжәсендә Координация органнары, даими эшләүче идарә органнары, көндәлек идарә органнары, көчләр һәм чаралар, финанс һәм матди ресурслар резервлары, элемент, хәбәр итү һәм мәгълүмати тәэмин итү системалары төзелә.

4. ГХТС РЗ координацияләү органнары булып торалар:

Арча муниципаль районы территориясен үз эченә алган муниципаль дәрәжәдә - Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе;

объект дәрәжәсендә - вәкаләтләренә халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, шул исәптән су объектларында кешеләрне тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итү керә торган оешмаларның гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссияләре.

5. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссияләрен төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү, аларның

компетенциясен билгеләү, житәкчеләрне һәм персонал составны раслау Арча муниципаль районы башкарма комитеты һәм тиешле оешмалар карарлары белән гамәлгә ашырыла.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләренең компетенциясе, шулай ук карарлар кабул итү тәртибе алар турындагы нигезләмәләрдә яисә аларны төзү турындагы карарларда билгеләнә.

Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясен Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе житәкли. Вәкаләтләренә халыкны һәм территорияләренә гадәттән тыш хәлләрдән яклау мәсьәләләрен хәл итү керә торган оешмаларның гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү, шул исәптән су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләрен оешма житәкчеләре яисә аларның урынбасарлары житәкли.

Гадәттән тыш хәлләр зоналарындагы хәлне бәяләү, ГХТС көчләрен координацияләү, Татарстан Республикасының гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итүгә юнәлдерелгән карарлар проектларын эзерләү өчен даими эшләүче оператив штаб төзелә.

Даими эшләүче оператив штабны Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ГПСның 107 ПСЧ 7 ПСО башлыгы житәкли.

Даими эшләүче оператив штаб составы, аның вәкаләтләре һәм эш тәртибе Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе карарлары белән билгеләнә.

6. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләренең компетенцияләре нигезендә төп бурычлары булып торалар:

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча тәкъдимнәр эзерләү;

ГХТС РЗ идарә органнары һәм көчләре эшчәнлеген координацияләү;

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү, шулай ук гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән һәм жимерелгән торак йортларны, торак-коммуналь хужалык объектларын, социаль өлкәне, житештерү һәм инженерлык инфраструктурасын торгызу һәм төзү өлкәсендәге бурычларны хәл иткәндә жирле үзидарә органнары һәм Арча муниципаль районы оешмалары гамәлләренең килешенгәнлеген тәмин итү;

гадәттән тыш хәлләр турында халыкка хәбәр итүне һәм мәгълүмат бирүне оештыру турындагы мәсьәләләренә карау.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча тиешле комиссияләргә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә Татарстан Республикасы башкарма хакимияте

органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларының Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары белән башка бурычлар йөкләнергә мөмкин.

7. ГХТС РЗның даими эшләүче идарә органнары булып торалар:

муниципаль дәрәжәдә - жирле үзидарә органнары каршындагы Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм (яисә) гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә махсус вәкаләтле органнар;

объект дәрәжәсендә - халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге бурычларны хәл итәргә вәкаләтле структур бүлекчәләр яисә оешмалар хезмәткәрләре.

ГХТС РЗның даими эшләүче идарә органнары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә төзелә һәм үз эшчәнлекләрен гамәлгә ашыра.

ГХТС РЗ даими эшләүче идарә органнарының компетенциясе һәм вәкаләтләре алар турындагы тиешле нигезләмәләр яисә күрсәтелгән идарә органнары уставлары белән билгеләнә.

Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлыгын, су объектларында кешеләрнең иминлеген тәэмин итү өлкәсендә эксперт ярдәмен гамәлгә ашыру өчен ГХТС РЗ идарәсенә даими эшләүче органнары каршында эксперт советлары төзелергә мөмкин.

8. ГХТС РЗның көндәлек идарә органнары булып торалар:

муниципаль дәрәжәдә - Арча муниципаль районының жирле үзидарә органнары карамагындагы бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте, ашыгыч оператив хезмәтләрнең дежур-диспетчерлык хезмәтләре, шулай ук жирле үзидарә органнарының халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге эшчәнлеген тәэмин итүгә башка оешмалар, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат алмашу һәм халыкка хәбәр итү өчен билгеләнгән һәм жәлеп ителә торган көчләр һәм чаралар белән идарә итү;

объект дәрәжәсендә - оешмаларның халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат алмашу һәм халыкка хәбәр итү өчен билгеләнгән һәм жәлеп ителә торган көчләр һәм чаралар белән идарә итү өлкәсендәге эшчәнлеген тәэмин итүгә бүлекчәләре.

ГХТС РЗның көндәлек идарә органнарының компетенциясе һәм вәкаләтләре алар турында тиешле нигезләмәләр яисә күрсәтелгән идарә органнары уставлары белән билгеләнә.

8.1. Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл иткәндә ГХТС РЗның көндәлек идарәсе органнары һәм гражданнар оборонасы эшчәнлеген координацияләүне (шул исәптән ГХТС РЗ көчләре һәм чаралары, Гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары белән идарә итү), федераль башкарма хакимият органнарының Татарстан Республикасы буенча территориаль органнарының, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының, Арча муниципаль районы Башкарма комитетының һәм оешмаларның мәгълүмати хезмәттәшлеген оештыруны тәэмин итү, шулай ук халыкны һәм

территорияларне гадэттэн тыш хэллэрдэн саклау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә карарлар кабул итүгә мәгълүмати ярдәм чараларын гамәлгә ашырганда тормышка ашыралар:

муниципаль дәрәжәдә - Арча муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте.

9. ГХТС РЗ идарә органнарын вәзгыятькә бәйле рәвештә урнаштыру идарә итүнең техник чаралары, элемент, хәбәр итү һәм тормышны тәмин итү чаралары белән жиһазландырыла торган, файдалануга даими эзерлек халәтендә тотыла торган стационар яисә күчмә пунктларында гамәлгә ашырыла.

10. ГХТС РЗ көчләренә һәм чараларына Арча муниципаль районы оешмаларының һәм ижтимагый берләшмәләренең гадэттэн тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән һәм бүлеп бирелә торган (жәлеп ителә торган) махсус эзерләнгән көчләре һәм чаралары керә.

11. ГХТС РЗның һәр дәрәжәдәгә көчләре һәм чаралары составына гадэттэн тыш хэлләргә оператив җавап бирү һәм аларны бетерү эшләрен башкару өчен билгеләнгән даими эзерлек көчләре һәм чаралары (алга таба - даими эзерлек көчләре) керә.

Даими эзерлек көчләренең нигезен гадэттэн тыш хэл зонасында кимендә 3 тәүлек дәвамында һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкаруны тәмин итүне исәпкә алып, махсус техника, җайланмалар, корал, материаллар белән жиһазландырылган башка хезмәтләр һәм формироваиеләр тәшкил итә.

Даими эзерлек көчләренең составын һәм структурасын аларны төзүче органнар, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр гадэттэн тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү буенча үзләренә йөкләнгән бурычлардан чыгып билгелиләр.

12. Арча муниципаль районы территориясендә һәлакәттән коткару хезмәтләре һәм һәлакәттән коткару формироваиеләре эшчәнлеген координацияләүне жирле үзидарә органнары каршындагы халыкны һәм территорияларне гадэттэн тыш хэллэрдэн саклау һәм гражданнар оборонасы өлкәсендәгә бурычларны хэл итүгә вәкаләтле органнар гамәлгә ашыра.

13. Һәлакәттән коткару хезмәтләрен һәм һәлакәттән коткару формироваиеләрен гадэттэн тыш хэлләрне бетерүгә жәлеп итү “Һәлакәттән коткару хезмәтләре һәм коткаручылар статусы турында” Федераль законның 13 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Жәмәгать һәлакәттән коткару формироваиеләре Россия Федерациясе законнары нигезендә гадэттэн тыш хэлләрне бетерүдә катнаша алалар һәм ГХТС РЗ идарәсенең тиешле органнары җитәкчелегендә эшлиләр.

14. Россия Эчке эшләр министрлығының Арча районы буенча бүлеге көчләре һәм чаралары гадэттэн тыш хэлләрне бетергәндә Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының үзләренә йөкләнгән законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә кулланыла.

15. Жирле үзидарә органнарының һәм гадэттэн тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бурычларны хэл итәргә махсус вәкаләтле һәм ГХТС РЗ идарә органнары составына кертелгән оешмаларның хезмәткәрләрен эзерләү Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә оештырыла.

Халыкны гадэттэн тыш хэллэрдән саклау өлкәсендә эзерләүгә методик житәкчелек Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләрә, гадэттән тыш хэлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

16. Һәлакәттән коткару хезмәтләренең һәм һәлакәттән коткару формироваиеләренең гадэттән тыш хэлләргә жавап бирергә һәм аларны бетерү эшләрен башкарырга эзерлеге Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләрә, гадэттән тыш хэлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы тарафыннан үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырыла торган аттестация һәм тикшерүләр барышында Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләрә, гадэттән тыш хэлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе, дәүләт күзәтчелеге һәм контроль органнары, шулай ук федераль башкарма хакимият органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимият органнары, Арча муниципаль районы башкарма комитеты һәм күрсәтелгән хезмәтләрне һәм формироваиеләрне төзүче оешмалар тарафыннан тикшерелә.

17. Для ликвидации чрезвычайных ситуаций создаются и используются резервы финансовых и материальных средств Арского муниципального района на предупреждение и ликвидацию чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера.

Финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыру, алардан файдалану һәм аларны тулыландыру тәртибе Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларының норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Гадэттән тыш хэлләрне бетерү өчен матди ресурслар номенклатурасы һәм резервлары күләме, шулай ук аларны булдыруны, саклауны, алардан файдалануны һәм аларны тутыруны тикшереп тору аларны булдыручы орган тарафыннан билгеләнә.

Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның финанс һәм матди ресурслары резервлары, әгәр бу күрсәтелгән резервларны булдыру һәм алардан файдалану тәртибендә каралган булса, югары эзерлек режимын керткәндә файдаланылырга мөмкин.

18. ГХТС РЗ идарәсе идарә органнарына, ГХТС РЗ көчләренә һәм халыкка мәгълүмат һәм хәбәр итү сигналларын житкерүне тәмин итүче көчләрен, элемент һәм хәбәр итү чараларының, тапшырулар чөлтәләренең, гомуми файдаланудагы элемент чөлтәре каналларының һәм ведомство элемент чөлтәләренең оештыру-техник берләшмәсеннән гыйбарәт элемент һәм хәбәр итү системаларыннан файдаланып гамәлгә ашырыла..

19. ГХТС РЗта мәгълүмат белән тәмин итү “Гадэттән тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының автоматлаштырылган мәгълүмат-идарә системасы” дәүләт мәгълүмат системасыннан файдаланып гамәлгә ашырыла.

Гадэттән тыш хэлләр, шул исәптән янгыннар аркасында килеп чыккан хэлләр турында хәбәрләр кабул итү өчен, элемент өлкәсендә федераль башкарма

хакимият органы тарафыннан билгеләнә торган “112” ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруның бердәм номеры һәм янгыннар һәм гадәттән тыш хәлләр турында хәбәрләр кабул итү номеры кулланыла.

Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аны алмашу Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органнары һәм оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән мәгълүматны тапшыру сроклары һәм формалары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары белән килештереп, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар зыяннарын бетерү министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

Чит ил дәүләтләре белән мәгълүмат алмашу халыкара шартнамәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

20. ГХТС РЗ кысаларында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларын үткөрү Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планы һәм оешмаларның гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

ГХТС РЗ кысаларында гамәлләрне планлаштыруга оештыру-методик житәкчелек Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижеләрен бетерү министрлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

21. Объектларда, территорияләрдә яисә акваторияләрдә гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булмаганда, ГХТСның идарә органнары һәм көчләре көндәлек эшчәнлек режимында эшлиләр.

Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе, территорияләрендә Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгарга яки килеп чыгарга мөмкин булган, йә гадәттән тыш хәлләрне бетерү вәкаләтләренә кертелгән оешмалар житәкчеләре карарлары белән тиешле идарә органнары һәм ГХТС көчләре өчен түбәндәге эшчәнлек режимнарының берсе кертелгәнә мөмкин:

югары эзерлек режимы - гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булганда;

гадәттән тыш хәл режимы - гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда һәм бетерелгәндә.

22. Арча муниципаль районы Башкарма комитетының һәм оешма житәкчеләренең тиешле идарә органнары һәм ГХТС РЗ көчләре өчен югары эзерлек режимын яисә гадәттән тыш хәл режимын кертү турындагы карарлары белән түбәндәгеләр билгеләнә:

югары эзерлек режимын яисә гадәттән тыш хәл режимын кертү өчен нигез булган хәлләр;

гадәттән тыш хәл килеп чыгарга мөмкин территория чикләре яки гадәттән тыш хәл зонасы чикләре;

гадәттән тыш хәлне кисәтү һәм бетерү чараларын үткөрүгә жәлеп ителә торган көчләр һәм чаралар;

халыкны гадәттән тыш хәлдән яклауны яисә аны бетерү эшләрен оештыруны тәмин итү чаралары исемлегә;

гадәттән тыш хәлне кисәтү чараларын гамәлгә ашыру өчен җаваплы вазыйфай затлар яисә гадәттән тыш хәлне бетерү эшләре җитәкчесе.

Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм оешмалар җитәкчеләре халыкка массакүләм мәгълүмат чаралары һәм башка элементә каналлары аша конкрет территориядә ГХТС РЗ идарә органнары һәм көчләре эшчәнлегенә тиешле режимнары кертелүе, шулай ук халыкның иминлеген тәмин итү чаралары турында хәбәр итәргә тиеш.

23. Тиешле территорияләрдә югары әзерлек режимын яисә гадәттән тыш хәл режимын кертү өчен нигез булган хәлләрне бетергәндә, жирле үзидарә органнары һәм оешмалар җитәкчеләре ГХТС РЗның идарә органнары һәм көчләре эшчәнлегенә кертелгән режимнарын гамәлдән чыгаралар.

24. ГХТС РЗның идарә органнары һәм РЗ көчләре үткәрә торган төп чаралар булыпторалар:

а) көндәлек эшчәнлек режимында:

әйләнә-тирә мохитнең торышын өйрәнү, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгарга сәләтле куркыныч табигать күренешләрен һәм техноген процессларны мониторинглау, гадәттән тыш хәлләрне фаразлау, шулай ук аларның социаль-икътисадый нәтижеләрен бәяләү,

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат җыю, эшкәртү һәм алмашу,

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү буенча максатчан һәм фәнни-техник программалар һәм чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру,

ГХТС РЗның идарә органнары һәм РЗ көчләре гамәлләрен планлаштыру, аларның эшчәнлеген әзерләүне һәм тәмин итүне оештыру,

халыкны гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә, шул исәптән ашыгыч хәбәр итү сигналларын алганда гамәлләргә әзерләү;

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә белемнәрне пропагандалау,

гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен матди ресурслар резервларын булдыруга, урнаштыруга, саклауга һәм тулыландыруга җитәкчелек итү,

халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә үз вәкаләтләре чикләрендә Дәүләт экспертизасы, күзәтчелек һәм контроль үткәрү,

иминиятләштерүнең кирәкле төрләрен үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашыру,

халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне имин районнарға эвакуацияләүгә, аларны урнаштыруга һәм тиешенчә даими яшәү йә саклау урыннарына кайтаруга, шулай ук гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормышын тәмин итүгә әзерлек чараларын үткәрү,

гадәттән тыш хәлләр турында статистик хисап алып бару, аварияләр һәм һәлакәтләр сәбәпләрен тикшерүдә катнашу, шулай ук мондый һәлакәтләр сәбәпләрен бетерү буенча чаралар эшләүдә катнашу;

б) югары эзерлек режимында:

эйләнә-тирә мохит торышына контрольне көчәйтү, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгарга сәләтле куркыныч табигать күренешләрен һәм техноген процессларны мониторинглау, гадәттән тыш хәлләрне фаразлау, шулай ук аларның социаль-икътисадый нәтижәләрен бәяләү,

идарәнең стационар пунктларында идарә органнары һәм бердәм система көчләре житәкчеләренә һәм вазыйфаи затларының кирәк булганда тәүлек буе кизү торынын кертү,

фаразлана торган гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүматларны өзлексез жыю, эшкәртү һәм ГХТС РЗ идарә органнарына һәм көчләренә тапшыру, халыкка гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат бирү,

гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуны һәм үсешен кисәтү, алар килеп чыккан очракта зыян һәм югалтулар күләмен киметү, шулай ук гадәттән тыш хәлләрдә оешмалар эшчәнлегенә тотрыклылыгын һәм иминлеген арттыру буенча оператив чаралар күрү,

гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча гамәлләр планнарын һәм башка документларны төгәлләштерү,

кирәк булганда ГХТС РЗ көчләрен һәм чараларын гадәттән тыш хәлләргә жавап бирергә эзерлеккә китерү, оператив төркемнәр төзү һәм аларның гамәлләренә фаразланган районнарына чыгуын оештыру,

кирәк булганда гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен булдырылган матди ресурслар резервларын тулыландыру,

кирәк булганда эвакуация чараларын үткәү;

в) гадәттән тыш хәл режимында:

эйләнә-тирә мохит торышын өзлексез контрольдә тоту, килеп туган гадәттән тыш хәлләр үсешен мониторинглау һәм фаразлау, шулай ук аларның социаль-икътисадый нәтижәләрен бәяләү,

килеп туган гадәттән тыш хәлләр турында Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм оешмалары житәкчеләренә, шулай ук халыкка хәбәр итү,

халыкны һәм территорияләренә гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын үткәү,

гадәттән тыш хәлләрне бетерү һәм ГХТС РЗ көчләре һәм чаралары гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү, аларны үткәү барышында жәмәгать тәртибен саклау, шулай ук, кирәк булганда, килеп туган гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә жәмәгать оешмаларын һәм халыкны жәлеп итү буенча эшләренә оештыру;

гадәттән тыш хәл зонасындагы вәзгыять һәм аны бетерү эшләре барышы турында өзлексез мәгълүмат жыю, анализлау һәм алмашу,

Гадәттән тыш хәлләрне һәм алардан килгән зыяннарны бетерү мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның өзлексез хезмәттәшлеген оештыру һәм аларга ярдәм итү,

гадәттән тыш хәлләрдә халыкның тормышын тәмин итү чараларын үткәү;

халыкка гадэттән тыш хәлләр, аларның параметрлары һәм масштаблары, зарарлы факторлар, халыкның һәм территорияләрнең иминлеген тәмин итү буенча күрелә торган чаралар, яклау алымнары һәм ысуллары, гамәлләр тәртибе, гадэттән тыш хәл зонасында үз-үзенне тоту кагыйдәләре, халыкны һәм территорияләрне гадэттән тыш хәлләрдән яклау һәм зыян күрүчеләрне социаль яклау өлкәсендә гражданның хокуклары, шул исәптән Россия Федерациясе законнары, гадэттән тыш хәлләр нәтижәсендә югалган документларны торгызу тәртибе турында.

24.1. Гадэттән тыш хәл режимын керткәндә гадэттән тыш хәлләр классификациясенә, шулай ук халыкның тормыш иминлегенә йогынты ясыу торган һәм халыкны һәм территорияләрне гадэттән тыш хәлдән яклау буенча өстәмә чаралар күрүне таләп итә торган башка факторларга бәйле рәвештә Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә Гадэттән тыш хәлгә түбәндәге дәрәжәләрнең берсе (алга таба – реакция дәрәжәсе) билгеләнә:

жавап бирүнең объект дәрәжәсе - локаль характердагы гадэттән тыш хәл килеп чыкканда һәм аны оешма көче һәм чаралары белән бетергәндә оешма житәкчесе карары белән;

реакциянең жирле дәрәжәсе:

муниципаль характердагы гадэттән тыш хәл килеп чыкканда һәм аны бетерүгә шәһәр жирлеге оешмаларының һәм жирле үзидарә органнарының көчләрен һәм чараларын жәлеп иткәндә шәһәр жирлеге жирле администрациясе башлыгы карары белән;

муниципаль характердагы гадэттән тыш хәл килеп чыкканда һәм аны бетерүгә муниципаль район оешмаларының һәм жирле үзидарә органнарының көчләрен һәм чараларын жәлеп иткәндә муниципаль район администрациясе башлыгы карары белән;

муниципаль характердагы гадэттән тыш хәл килеп чыкканда һәм аны бетерүгә шәһәр округы оешмаларының һәм жирле үзидарә органнарының көчләрен һәм чараларын жәлеп иткәндә шәһәр округы жирле администрациясе башлыгы карары белән.

24.2. Югары эзерлек яисә гадэттән тыш хәл режимы кертелгәндә, шулай ук тиешле идарә органнары һәм Татарстан Республикасының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территориаль ярдәмче системасы көчләре өчен реакция дәрәжәсе билгеләнгәндә тиешле реакция дәрәжәсен билгеләү вәкаләте бирелгән вазыйфаи зат гадэттән тыш хәлне бетерү житәкчесен билгеләргә һәм халыкны һәм территорияләрне гадэттән тыш хәлләрдән яклау буенча “Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадэттән тыш хәлләрдән яклау турында” Федераль законның 4.1 маддәсенә 10 пункты нигезендә өстәмә чаралар күрүгә мөмкин.

Гадэттән тыш хәлне бетерү житәкчесе тиешле дәрәжәдә жавап бирү вәкаләте бирелгән вазыйфаи зат өчен әлеге пунктның беренче абзацында каралган өстәмә чаралар күрү турында тәкъдим әзерли.

Халыкны һәм территорияләрне гадэттән тыш хәлләрдән яклау буенча күрсәтелгән өстәмә чараларны гамәлгә ашыру һәм гамәлдән чыгару тәртибе

Россия Федерациясенең Гражданнар оборонасы эшләрә, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

24.3. Югары эзерлек яисә гадәттән тыш хәл режимы бетерелгәндә, шулай ук җавап бирү дәрәжәсен билгеләү өчен нигез булган хәлләр бетерелгәндә тиешле җавап бирү дәрәжәсен билгеләү вәкаләте бирелгән вазыйфаи затлар тарафыннан билгеләнгән җавап бирү дәрәжәләре юкка чыгарыла.

25. “Гадәттән тыш хәл турында” 2001 елның 30 маендагы 3-ФКЗ номерлы Федераль конституциячел законның 3 статьясындагы “а” пунктында каралган хәлләр буенча гадәттән тыш хәл режимын керткәндә, ГХТС РЗның идарә органнары һәм көчләре өчен югары эзерлек режимы, ә күрсәтелгән статьяның “б” пунктында каралган хәлләр буенча гадәттән тыш хәл режимы кертелгәндә - гадәттән тыш хәл режимы билгеләнә.

Гадәттән тыш хәл режимында идарә органнары һәм ГХТС РЗ көчләре дүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары һәм оешмалар эшчәнлегенең махсус хокукый режимын исәпкә алып эшлиләр.

26. Гадәттән тыш хәлләрне бетерү “Халыкны һәм территорияләренә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында” Федераль закон нигезендә Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган гадәттән тыш хәлләр классификациясә нигезендә гамәлгә ашырыла.

27. Гадәттән тыш хәлләрне бетерүгә җәлеп ителгән көчләргә һәм чараларга җитәкчелек итүне һәм аларның үзара хезмәттәшлеген оештыруны гадәттән тыш хәлләрне бетерү җитәкчеләре гамәлгә ашыра.

Гадәттән тыш хәлләр зонасына беренче булып килгән авария-коткару хезмәтләре, авария-коткару формирваниеләре җитәкчеләре гадәттән тыш хәлләрне бетерү җитәкчеләре вәкаләтләрен кабул итәләр һәм аларны Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарында, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү планнарында билгеләнгән яисә вәкаләтләренә гадәттән тыш хәлләрне бетерү кертелгән дүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар җитәкчеләре тарафыннан билгеләнгән гадәттән тыш хәлләрне бетерү җитәкчеләре килгәнче үтиләр.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү җитәкчеләре, территорияләрендә гадәттән тыш хәл барлыкка килгән жирле үзидарә органнары һәм оешмалар белән килештереп, гадәттән тыш хәл зонасы чикләрен, аны локальләштерү буенча гамәлләр тәртибен һәм үзенчәлекләрен билгелиләр, шулай ук һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару буенча карарлар кабул итәләр.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү җитәкчеләренең карарлары, әгәр Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнарында башкасы каралмаган булса, гадәттән тыш хәл зонасындагы барлык гражданнар һәм оешмалар өчен мәҗбүри була.

28. ГХТС РЗ эшчәнлеген һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларын финанс белән тәмин итү Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тиешле бюджетлар һәм мөлкәт милекчеләре (файдаланучылары) акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Барлык милек рәвешләрендәге оешмалар гадәттән тыш хәлләрне бетерүдә үз акчалары исәбеннән катнашалар.

Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм оешмаларның тотрыклы эшләвен тәэмин итү буенча максатчан программаларны финанслау Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү чараларын финанслауга Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Гадәттән тыш хәлләрне кисәтүгә һәм бетерүгә финанс чаралары резервыннан акчалар бүлеп бирү Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

29. Янгыннарны профилактикалау һәм аларны турыдан-туры сүндерү эшләрен оештыру һәм гамәлгә ашыру, шулай ук янгыннан саклауга йөкләнгән һәлакәттән коткару эшләрен башкару тәртибе янгын куркынычсызлыгы өлкәсендәге законнар һәм башка норматив хокукый актлар, шул исәптән техник регламентлар белән билгеләнә.

Урманнарда янгыннарны сүндерү Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы Арча
муниципаль районы башкарма
комитеты карарына

2 нче кушымта

10 март 2026 ел № 189

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне
кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе (алга таба - комиссия) Россия Федерациясе Хөкүмәтенә “Гадэттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасы турында” 2003 елның 30 декабрдәге 794 номерлы Карары таләпләренә туры китереп һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “Татарстан Республикасында Гадэттән тыш хәлләрне кисәтүнең һәм бетерүнең территорияль ярдәмче системасы турында” 2004 елның 10 ноябрдәге 480 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарына үзгәрешләр кертү хакында” 2009 елның 18 декабрдәге 860 номерлы карары нигезендә төзелә.

1.2. Комиссия табигый һәм техноген характердагы гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өлкәсендә бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү максатларында Арча муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының, оешмаларның һәм ижтимагый берләшмәләрнең гамәлләренә килешенгәнлеген тәмин итү өчен төзелгән координацияләү органы булып тора. (алга таба - гадэттән тыш хәлләр).

1.3. Комиссия үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарына, Россия Федерациясе Президенты һәм Татарстан Республикасы Президенты указларына, Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарларына һәм күрсәтмәләренә һәм әлеге Нигезләмәгә таяна.

1.4. Комиссия үз эшчәнлеген Арча муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчелегендә алып бара.

1.5. Комиссиянең эшчәнлеге Арча муниципаль районы бюджетыннан финанслана, аны матди һәм техник яктан тәмин итү тәртибе Арча муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

2. Комиссиянең төп бурычлары

Комиссиянең төп бурычлары булып торалар:

гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янғын куркынычсызлыгы өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру буенча тәкъдимнәр эшләү;

Арча муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территорияль ярдәмче системасы звеносы идарәсе һәм көчләре эшчәнлеген координацияләү (алга таба - ГХТС РЗ);

гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү, шулай ук гадэттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән һәм жиимерелгән торак йортларны, торак-коммуналь хужалык объектларын, социаль өлкәне, житештерү һәм инженерлык инфраструктурасын торгызу һәм төзү өлкәсендәге мәсьәләләрне хәл иткәндә Арча муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр гамәлләренең килешенгәнлеген тәмин итү;

Гадэттән тыш хәлләрне булдырмау һәм бетерү чараларын оештыруга һәм уздыруга Гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын жәлеп итү турындагы мәсьәләләрне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә карау;

Арча муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан гадэттән тыш хәлләрне кисәтүгә, янғын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәүгә, бирелгән хокуklar һәм вәкәләтләр чикләрендә ачыкланган хокук бозуларны бетерү буенча чаралар күрүгә юнәлдерелгән норматив актлар таләпләрен үтәүне тикшерүләр үткөрү.

3. Комиссиянең функцияләре

Комиссия үзенә йөкләнгән бурычларны үтәү максатында түбәндәге функцияләрен башкара:

гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү, шулай ук гадэттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән һәм жиимерелгән торак йортларны, торак-коммуналь хужалык объектларын, социаль өлкәне, житештерү һәм инженерлык инфраструктурасын торгызу һәм төзү өлкәсендәге мәсьәләләрне үз компетенциясе чикләрендә карый һәм билгеләнгән тәртиптә Арча муниципаль районы башкарма комитетына тиешле тәкъдимнәр кертә;

гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә Арча муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актларын һәм башка муниципаль норматив документларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшли;

Арча муниципаль районы территориясендә гадэттән тыш хәлләр фаразларын карый, гадэттән тыш хәлләрне кисәтүгә һәм бетерүгә, янғын куркынычсызлыгын тәмин итүгә юнәлдерелгән чаралар эшләүне һәм гамәлгә ашыруны оештыра;

гадэттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә республика һәм район максатчан һәм фәнни-техник программаларын эшләүдә катнаша һәм аларны гамәлгә ашыру буенча тәкъдимнәр эзерли;

ГХТС РЗ эшчәнлеген үстерү һәм тәмин итү буенча тәкъдимнәр эшли;

ГХТС РЗ көчлөрөн һәм чараларын үстерү өлкәсендә килештерелгән фәнни-техник сәясәт үткәру чараларын эшләүне һәм гамәлгә ашыруны оештыра;

жирле һәм объект дәрәжәсендәге гадәттән тыш хәлләрне бетерү, күрсәтелгән гадәттән тыш хәлләр нәтижәсендә зыян күргән һәм жимерелгән торақ йортларны, торақ-коммуналь хужалык объектларын, социаль өлкәне, житештерү һәм инженерлык инфраструктурасын торгызу һәм төзү, шулай ук гуманитар характердагы операцияләр үткәрудә катнашу буенча тәкъдимнәр эшли;

Арча муниципаль районы башкарма комитеты һәм Арча муниципаль районының башка жирле үзидарә органнары өчен тәкъдимнәр һәм аналитик материаллар, шулай ук халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү мәсьәләләре буенча оешмаларга тәкъдимнәр әзерләү эшен оештыра;

Россия Федерациясе Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау торышы турында еллык Дәүләт доклады өчен әлеге материалларны билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгына кертү өчен материалларны карый;

Арча муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янғын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссияләренең эшен координацияли, берләштерә һәм юнәлтә;

Арча муниципаль районы территориясендә дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан, аларның оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә карамастан, комиссия кабул иткән карарларның үтәләшен тикшереп тора.

4. Комиссия хокуклары

Комиссия үз компетенциясе чикләрендә түбәндәге хокукларга ия:

гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм жирле үзидарә органнарының, оешмаларның һәм ижтимагый берләшмәләренең халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янғын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендә кирәкле материаллар жыйрга һәм мәгълүмат алмашырга;

үз утырышларында Арча муниципаль районы территориясендәге дәүләт хакимияте органнарының территориаль бүлекчәләре, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләрен тыңларга;

үз эшләрендә катнашу өчен Арча муниципаль районы территориясендәге дәүләт хакимияте органнарының территориаль бүлекчәләре, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр вәкилләрен, аларның житәкчәләре белән килештереп, жәлеп итәргә;

гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда комиссия әгъзалары, галимнәр, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары белгечләре һәм комиссия эшчәнлегә юнәлешләре буенча кызыксынган оешмалар вәкилләреннән ГХТС РЗ көчләре һәм чаралары гамәлләрен координацияләү

буенча комиссия эш төркемнәре төзәргә, әлеге төркемнәрнең вәкаләтләрен һәм эш тәртибен билгеләргә;

Арча муниципаль районы территориясендәгә дәүләт хакимияте органнарының территориаль бүлекчәләренә, жирле үзидарә органнарына, оешмаларга һәм иҗтимагый берләшмәләргә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү өлкәсендә ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында сорау куярга;

Арча муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесе һәм (яисә) Арча муниципаль районы жирле үзидарәсенә башка органнары карарын таләп итә торган мәсьәләләр буенча билгеләнгән тәртиптә Арча муниципаль районы башкарма комитетына тәкъдимнәр кертәргә.

5. Комиссия составы

Комиссия составы Арча муниципаль районы башкарма комитеты карары белән раслана. Комиссиянең рәисе булып Арча муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесе тора, ул комиссия эшчәнлегенә җитәкчелек итә һәм аңа йөкләнгән бурычларны үтәү өчен җаваплы.

6. Комиссия эшен оештыру

6.1. Комиссия рәисе (ул булмаганда - комиссия рәисе урынбасарларының берсе):

комиссия эшчәнлегенә юнәлешләр билгели һәм аның эшен оештыра;

комиссия утырышларын алып бара;

комиссия компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр буенча комиссия әгъзалары белән даими рәвештә киңәшмәләр үткәрә;

оператив мәсьәләләр буенча карарлар кабул итә;

комиссияне Россия Федерациясе территориясендә тәкъдим итә;

комиссия эше турында Татарстан Республикасы Рәисенә һәм Татарстан Республикасы Премьер-министрына, дәүләт хакимияте органнарына хәбәр итә.

6.2. Комиссия үз эшчәнлеген комиссия утырышында кабул ителә торган һәм аның рәисе тарафыннан раслана торган еллык план нигезендә гамәлгә ашыра. Кирәк булганда комиссия утырышында карау өчен сораулар оператив тәртиптә кертеләргә мөмкин.

6.3. Комиссия утырышлары кирәк булган саен, кварталга бер тапкырдан да сирәгрәк уздырылмый. Утырышларны аның рәисе яисә аның урынбасарларының берсе үткәрә. Утырышта әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше катнашса, утырыш тулы хокуклы дип санала.

6.4. Комиссия әгъзалары аның утырышларында шәхсән катнаша. Комиссия әгъзасы булмаганда, комиссия эшендә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы катнаша. Утырышта катнашмаган комиссия әгъзалары карала торган мәсьәләләр буенча үз фикерләрен язма рәвештә җиткерергә хокуклы.

6.5. Комиссия утырышына материаллар әзерләү дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, утырышның көн тәртибенә кертелгән мәсьәләләр каралган оешмалар тарафыннан гамәлгә ашырыла. Материаллар комиссиягә утырыш уздыру датасына кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча тапшырылырга тиеш.

6.6. Комиссия карарлары утырышта катнашучы комиссия әгъзаларының гади күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта комиссия рәисенең (ул булмаганда – комиссия рәисе урынбасарының) тавышы хәлиткеч була.

Комиссия актлары карарлар рәвешендә рәсмиләштерелә, алар комиссия рәисе яисә аның утырышта рәислек итүче урынбасары тарафыннан имзалана, ә кирәк булганда Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе яисә Арча муниципаль районы жирле үзидарәсенең башка органнары күрсәтмәләре яисә карарлары проектлары рәвешендә рәсмиләштерелә, алар билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарәненң тиешле органнарына кертелә.

6.7. Комиссиянең эш төркемнәре техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне булдырмау һәм табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрнең нәтижәләрен йомшарту буенча тәкъдимнәр эшләү һәм чаралар күрү, шулай ук гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта аларны локальләштерү һәм бетерү буенча тәкъдимнәр эшләү, бәла-казалар булган районда ук чаралар күрү өчен төзелә.

Комиссиянең эшче төркемнәрен төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү, аларның составын раслау һәм бурычларны билгеләү комиссия рәисе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.8. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан Арча муниципаль районы башкарма комитеты тәэмин итә, атап әйткәндә:

- утырышларны әзерләүне һәм уздыруны оештыруны, кабул ителгән карарларны рәсмиләштерүне тәэмин итә;

- комиссия карарларындагы йөкләмәләрнең үтәлешен тикшереп тора;

- массакүләм мәгълүмат чараларына комиссия утырышларының көн тәртибе турында рәсми мәгълүмат тапшыра;

- утырышны әзерләү һәм уздыру өчен комиссия әгъзаларыннан кирәкле мәгълүмат сорый;

- комиссия утырышлары йомгаклары буенча даими саклауның махсус эшен төзи, ана терки:

- утырышның көн тәртибе (уздыру планы) ;

- комиссия әгъзалары һәм чакырылганнар исемлеге;

- тарату исәп-хисаплары белән карарлар;

- башка материаллар.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадэттән тыш хәлләрне кисәтү
һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәмин итү комиссиясе
составы

Абдуллин Ленар Илсур улы	- Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе, комиссия рәйсе;
Галимуллин Илшат Әхәт улы	- Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең беренче урынбасары, комиссия рәйсе урынбасары;
Вафина Эльвира Шамиль кызы	- Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары, эвакокомиссия рәйсе;
Филиппова Регина Рамилевна	- Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары, икътисад эшчәнлегенең тотрыкчылыгы комиссиясе рәйсе;
Юзаев Искәндәр Илнар улы	- янгыннан саклау гарнизоны башлыгы, комиссия рәйсе урынбасары (киләшү буенча);
Шарипова Гөлнар Рәшит кызы	- “Арча муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсе” муниципаль казна учреждениесе житәкчесе, комиссия секретаре (киләшү буенча);
Комиссия әгъзалары:	
Гобәйдуллин Айрат Дамир улы	- РФ Эчке эшләр министрлыгының Арча районы буенча бүлеге житәкчесе (киләшү буенча);
Рамазанов Айдар Рафик улы	- Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының Арча МР авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе житәкчесе (киләшү буенча);
Идрисов Рифат Илшат улы	- “Арча үзәк район хастаханәсе” ДАССУ баш табибы (киләшү буенча);
Нурмөхәммәтов Нияз Фәрит улы	- Идел бие электр челтәрләре “Челтәр компаниясе” ААЖ филиалының Арча РЭС житәкчесе (киләшү буенча);
Гыйльмуллин Раил Гомәр улы	- Россия гадэттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча УНД Арча муниципаль районы буенча Эчке эшләр бүлеге житәкчесе (киләшү буенча);
Хайруллин Шамиль Мәхмүт улы	- “Арча урманчылыгы” ДКУ житәкче-урманчысы (киләшү буенча);

Сафиев Альберт Тэлгэт улы	- “Татавтодор” ААҖнең Арча филиалы директоры (килешү буенча);
Салкова Элвира Валентин кызы	- Татарстан Республикасы Арча районында (Арча) Биектау районы буенча баш дәүләт санитария табибы урынбасары (килешү буенча);
Миндубаев Тэлгэт Жәүдәт улы	- “Тепло-сервис” ЖЧЖ директоры (килешү буенча);
Хәкимов Альберт Дәнис улы	- “Жилкомбытсервис” ЖЧЖ директоры (килешү буенча);
Сабилов Илшат Әнәс улы	- “Сабагаз” ЭПУ башлыгы урынбасары (килешү буенча);
Сәгыйтжанов Рәмис Минлехан улы	- “Арча МР Водоканалы” ЖЧЖ, “Арча МР идарәче компаниясе” ЖЧЖ директоры
Касыймов Ленар Әдехәм улы	- ТР Экология һәм табигый ресурслар министрлыгының Төньяк территориаль идарәсе житәкчесе (килешү буенча);
Гыймадиев Рәшит Таһир улы	- ТР Экология һәм табигый ресурслар министрлыгының Төньяк территориаль идарәсе житәкчесе (килешү буенча);
Альтапова Илсия Исхак кызы	- Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының ГО өлкәсендә вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бүлегенә эйдәүче консультанты (килешү буенча);
Фәйзрахманов Рамил Рәшит улы	- Арча районы буенча ведомстводан тыш сак бүлеге житәкчесе - “Татарстан Республикасы буенча Россия ВНГ УВО идарәсе” ФДКУ филиалы (килешү буенча);
Мөхетдинов Альфред Тэлгат улы	- Арча РУЭС КУЭС “Таттелеком” ГАЖ житәкчесе (килешү буенча);

Татарстан Республикасы
 Арча муниципаль районы
 башлыгы карарына
 4 нче кушымта
 «10» март 2016 ел № 189

Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм
 бетерү территорияль ярдәмче системасы звеносының даими эзерлек көчләре
 һәм чаралары составы

№ п/п	Оешмалар исеме	Адрес (урынлашу урыны)	Телефон	күләм		Тех ни- ка, бе- рәм лек.
				Шәхси состав, кеше всего	Из них кругл осуто чно	
1.	1.1. 107 Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе дәүләт янгынга каршы хезмәтенең Федераль янгынга каршы хезмәте янгынга каршы коткару отрядының 7 нче янгын-коткару часте (киләшү буенча) 1.2. ТР ЯХАП, Сеже авылы (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Комаров ур., 50 йорт 422027 Сеже ав., Школьная урамы, 5а йорт	8 (84366) 3-35-90 дежур: 8 (84366) 3-35-91 яки 01	56	12	4
			8 (84366) 5-12-01	11	2	2

№ п/п	Оешмалар исеме	Адрес (урынлашу урыны)	Телефон	күләм		Тех ни- ка, бе- рәм лек.
				Шәхси состав, кеше всеҗо	Из них кругл осуто чно	
	1.3. ТР ЯХАП, Үрнәк бистәсе (киләшү буенча)	422019 Үрнәк бистәсе, Лесная ур., 55 йорт	8 (84366) 5-13-61	11	2	2
	1.4. ТР ЯХАП, Яна Кенәр авылы (киләшү буенча)	422031 Яна Кенәр ав., Крайняя ур., 49 йорт	8 (84366) 9-11-01	11	2	2
2.	Россия Федерациясе Эчке эшләр Министрлыгының Арча районы буенча бүлгеге (киләшү буенча)	422000 Арча ш., 1 май ур., 16 йорт	8 (84366) 3-12-02 дежур: 8 (84366) 3-12-02 яки 02	16	8	2
2.1.	Арча районы буенча ведомстводан тыш сак бүлгеге - “Татарстан Республикасы буенча Россия ВНГ УВО идарәсе” ФДКУ филиалы	422000 Арча ш., Комсомол ур., 12 йорт	8 (84366) 3-05-02; 3-04-02; 3-02-02	12	5	2
3.	3.1. “Жилкомбытсервис” ЖЧЖ (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Совет майданы, 27 йорт	8 (84366) 3-16-34	35	2	17
	3.2. “Тепло Сервис” ЖЧЖ	422000 Арча ш., Почта ур., 9 йорт	8 (84366) 3-10-34	15	2	5
	3.3. “Арча МР водоканалы” ЖЧЖ, “Арча МР идарәче компаниясе” ЖЧЖ	422000 Арча ш., Почта ур., 9 йорт	8 (84366) 3-70-10	69	3	14

№ п/п	Оешмалар исеме	Адрес (урынлашу урыны)	Телефон	күләм		Тех ни- ка, бе- рәм лек.
				Шәхси состав, кеше всего	Из них кругл осуто чно	
	3.4. “Яна Кенәр коммуналь хезмәтләре” ЖЧЖ	422031 Яна Кенәр ав., Совет ур., 32 йорт	8 (84366) 9-12-60	5	-	3
4.	“Татавтодор” ЖЧЖнең Арча филиалы (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Вокзал ур., 86 йорт	8 (84366) 3-45-96 дежур: 8 (84366) 3-45-97	23	-	4
5.	Арча район электр элемтәсе чөлгәре “Таттелеком” ААЖ (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Трудовая ур., 26 йорт	8 (84366) 3-44-00 дежур: 8 (84366) 3-23-00	10	-	2
6.	“Сабыгаз” Арча ЭЖИ РГЭХ (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Банк ур., 32 йорт	8 (84366) 3-12-04 АДС: 8 (84366) 3-11-04 яки 04	19	6	3
7.	“Чөлтәр компаниясе” ААЖ Идел буге электр чөлтәрләре Арча РЭСы (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Себер тракты ур., 20 йорт	8 (84366) 3-09-19 АДС: 8 (84366) 3-26-96	11	5	6

№ п/п	Оешмалар исеме	Адрес (урынлашу урыны)	Телефон	күләм		
				Шәхси состав, кеше всего	Тех ника, бе- рәм лек. осуро чно	
8.	8.1. “Арча үзәк район хастаханәсе” дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Комсомол ур., 32 йорт	8 (84366) 3-11-03 дежур: 8 (84366) 3-15-03 яки 03	12	5	2
	8.2. Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлегенә өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенә Татарстан Республикасы (Татарстан) буенча идарәсенә Арча, Биактау районнарындагы территорияль бүлгә (киләшү буенча)	422250 Арча ш., Банк ур., ба йорт	8 (84366) 3-00-83 3-15-01	10	-	1
9.	9.1. Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының Арча районындагы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Совет майданы, 12 йорт	8 (84366) 3-11-66 факс: 8 (84366) 3-16-66	12	-	1
	9.2. “Арча район дәүләт ветеринария берләшмәсе” дәүләт бюджет учреждениесе (киләшү буенча)	422000 Арча ш., Комсомол ур., 80 йорт	8 (84366) 3-10-93 3-08-93	4	-	1
10.	“Арча урманчылыгы” дәүләт казна учреждениесенә Арча кишәрлек урманчылыгы (киләшү буенча)	422254 Үрнәк бистәсе, Лесная ур., 45а йорт	8 (84366) 5-13-70	4	-	1

№ п/п	Оешмалар исеме	Адрес (урынлашу урыны)	Телефон	күләм		Тех ника, бел- рәм лек.
				Шәхси состав, кеше всеого	Из них кругл осуто чно	
11.	11.1. Арча район башкарма комитеты комитет	422000 Арча ш., Совет майданы, 12 йорт	8 (84366) 3-11-44 кабул итү бүлмәсе: 8 (84366) 3-00-44	12	-	5
	11.2 ИП “Локманов А.Т.”	422000 Арча ш., Себер тракты, 16 йорт	8-927-448-04-77	25	-	5
	11.3. Арча муниципаль районындагы ТР ТТЗ һәм СЗ социаль яклау бүлеге	422000 Арча ш., Банк ур., ба йорт	8 (84366) 3-23-30	5	-	1
Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү территорияль ярдәмче системасы звеносы буенча йомгак				388	54	85

Кулланыла торган кыскартулар исемлеге:

ТР ЯХАП - Татарстан Республикасы янгын сүндерү хезмәтенең аерым посты

ЕДДС - Бердәм дежур диспетчерлык хезмәте;

АДС - авария-диспетчерлык хезмәте

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрне кискәтү һәм бетерүнең территориаль ярдәмче системасы звеносының эшләвен тәмин итү буенча Арча муниципаль районы хезмәтләре һәм оешмалары исемлегенә

1.107 базасында янгыннарны кискәтү һәм сүндерү хезмәте 7 янгын-коткару часте Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсә дәрәҗә янгынга каршы хезмәтенең Федераль янгын-коткару отряды, ТР ЯХАП Сеже авылы, ТР ЯХАП Яңа Кенәр авылы, ТР ЯХАП Үрнәк бистәсе (киләшү буенча).

2. Жәмәгать тәртибен саклау һәм юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү хезмәте Россия Эчке эшләр министрлыгының Арча районы буенча бүлгә - Арча районы буенча ведомстводан тыш саклау бүлгә - “Татарстан Республикасы буенча Россия ЮХИДИ идарәсе” ФГКУ филиалы базасында (киләшү буенча).

3. “Жилкомбытсервис” ЖЧЖ, “Тепло Сервис” ЖЧЖ, “Арча муниципаль районы водоканалы” ЖЧЖ, “Арча муниципаль районы идарәче компаниясе” ЖЧЖ “Яңа Кенәр коммуналь челтәрләре” ЖЧЖ базасында торак - коммуналь хужалык объектларында гадәттән тыш хәлләрне кискәтү һәм бетерү хезмәте (киләшү буенча).

4. “Татавтодор” ЖЧЖнең Арча филиалы базасында юл хужалыгы объектларында гадәттән тыш хәлләрне кискәтү һәм бетерү хезмәте (киләшү буенча).

5. “Таттелеком” ААЖ Арча район электр элементәсе узелы электр челтәрләренең Арча район узелы базасында ГХТС РЗ эшчәнлегенең барлык режимнарында элемент системасының тотрыклы эшләве хезмәте (киләшү буенча).

6. “Газпром трансгаз Казан” ЖЧЖ “Сабагаз” ЭЖИнең Арча РГЭХе базасында халыкны һәм ТСЧС объектларын газ белән тәмин итү системасының тотрыклы эшләве хезмәте (киләшү буенча).

7. “Челтәр компаниясе” ААЖ филиалының Идел буе электр челтәрләренең Арча РЭС базасында халыкны һәм ГХТС объектларын электр белән тәмин итү системасының тотрыклы эшләве хезмәте (киләшү буенча).

8. “Арча үзәк район хастаханәсе” дәрәҗә **автоном** сәламәтлек саклау учреждениесе базасында, “Татарстан Республикасында Гигиена һәм эпидемиология үзәге (Татарстан)” ФБУЗның Арча, Биектау районнарындагы филиалы (киләшү буенча)биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләрне кискәтү һәм алардан килгән зыяннарны бетерү хезмәте.

9. Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының Арча районнарындагы авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе,

“Арча районы дәүләт ветеринария берләшмәсе” ДБУ базасында авыл хужалыгы хайваннарын һәм үсемлекләрен яклау хезмәте (киләшү буенча);

10. “Арча урманчылыгы” ДКУның Арча кишәрлек урманчылыгы базасында урман янгыннарын кисәтү һәм бетерү хезмәте (киләшү буенча).

11. Арча муниципаль районы башкарма комитеты базасында гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетергәндә һәрьяклап тәмин итүне оештыру хезмәте (Арча муниципаль районы оешмалары белән берлектә).